

BACKGROUND REPORT

Sloboda, nezávislosť a odolnosť europskych médií

Adam Didecký
adam.didecky@amo.cz

Obsah

1	Ako čítať background	3
2	Úvod	3
3	Európsky akčný plán pre demokraciu	4
	3. 1 Posilňovanie slobody a plurality médií	4
	3.1.1. Bezpečnosť novinárov	4
	3.1.2. Podpora plurality médií	4
4	Vývoj "právneho" štátu za rok 2021	5
5	Výzva bezpečnosti novinárov	6
6	SLAPP	7
	6. 1 CASE koalícia	8
7	Návrh směrnice proti strategickým žalobám	8
	7. 1 Vymedzenie pojmov	9
	7. 2 Pravný základ	10
	7. 3 SLAPP konania v tretích krajinách	10
	7. 4 Zábezpeka	10
	7. 5 Zastavenie zjavne neopodstatneného súdneho konania	10
	7. 6 Sankcie	10
	7. 7 Diskusie nad návrhom	11
8	Aktuálnosť témy	11
9	Zhrnutie	12

1 Ako čítať background

Tento background vznikol za účelom oboznámenia delegátov modelu EU na Pražskom študentskom summite s problematikou slobody, nezávislosti a odolnosti európskych médií. Background predstavuje akýsi úvod do tejto problematiky a téme sa venuje zväčša obecne. Mal by delegátom vysvetliť dôležité pojmy spojené so *SLAPP* (Strategické žaloby

proti verejnej účasti) alebo bezpečnosťou novinárov a zároveň poukázať na možné sporné body vhodné na diskusiu pri simulovanom jednaní. Má informatívny charakter, pričom podmienkou pre hlbšie pochopenie je samoštúdium doplňujúcich zdrojov a rozširujúcich informácií.

2 Úvod

Demokracia, právny štát a základné ľudské práva predstavujú stavebné kamene, na ktorých stojí a padá celá Európska únia, pričom demokracia je považovaná za ústrednú európsku hodnotu a zároveň je predpokladom členstva v EÚ.¹ Práve to je dôvodom, prečo sa EÚ snaží o posilňovanie demokracie vo svojom vnútri, ale aj navonok voči nečlenským štátom.² Niekoľko si pojem demokracia spája so slovom sloboda, no ani sloboda a ani demokracia nie sú samozrejmé, a to je dôvod, prečo ich treba podporovať a ochraňovať.

Všeobecná podpora a ochrana demokracie zahŕňa jednotlivé agendy, ktoré zastupujú konkrétné práva zakotvené v Charte základných práv EÚ. Medzi takéto právo patrí aj sloboda a pluralita médií³. A práve slobodné médiá predstavujú jeden zo stavebných kameňov demokracie. Nezávislé médiá nás každodenne informujú o dianí nielen v našej krajine, ale aj v Únii či vo svete. Zohrávajú dôležitú úlohu pri boji s dezinformáciami, manipuláciou s demokratickou diskusiou, nenávistnými prejavmi a zároveň nás relevantne a spoľahlivo informujú o skutočnom dianí

okolo nás. Poskytujú priestor pre slobodné vyjadrovanie a pluralitu názorov občanov či novinárov a nepredstavujú len propagandisticke prostriedky jednotlivých vlád za účelom šírenia vládnych politík. Nezávislé a kritické média sú v každej demokratickej krajine považované za akýchsi "strážcov" demokracie, ktorí dohliadajú nad vládnutím v krajinе a pracujú na tom, aby občanov informovali a prinášali im pohľady na to, ako konkrétna demokracia v konkrétnej krajinе v konkrétnom čase funguje. No útoky zo strany korporátov, vyhrážky od politikov či nátlaky skupín organizovaného zločinu výrazne stážujú prácu novinárov a tým pádom aj médií.⁴ Aj toto porušovanie slobody médií prispelo k vzniku tzv. *Akčného plánu pre európsku demokraciu*,⁵ ktorý Európska komisia predstavila v roku 2020 a ktorý obsahuje aj konkrétné návrhy a predstavy o tom, ako by jednotlivé štaty Únie mali posilňovať a podporovať slobodu, nezávislosť a pluralitu médií.

3 Európsky akčný plán pre demokraciu

Sloboda a pluralita médií patria k jedným zo základov každej demokratickej spoločnosti, a preto by malo byť úlohou každého občana ochraňovať ich integritu. Európska komisia sa tak rozhodla učiniť v mene všetkých občanov EÚ a ochraňovať média na základe Európskeho plánu pre demokraciu, ktorý predložila 3. 12. 2020.⁶ Jeho hlavným cieľom je vybudovať odolnejšiu demokraciu v celej EÚ a zároveň v nej posilniť postavenie občanov. Plán sa nesústredí len na riešenie slobody a plurality médií, ale zaoberá sa aj bojom proti dezinformáciám či podporou slobodných a spravodlivých volieb. Všeobecne by sa tento Plán dal charakterizovať aj ako plán boja za posilnenie, udržanie a ochranu demokracie pred čoraz častejšími nástrahami extrémizmu, a to najmä v tých najzraniteľnejších oblastiach menovaných vyššie. Na margo tohto Plánu predsedkyňa Európskej komisie prehlásila:

3.1 Posilňovanie slobody a plurality médií

Cieľom tohto Plánu, aj po uplynutí jeden a pol roka od jeho predstavenia, nadálej ostáva ochrana a podpora zmyslupnej účasti občanov vo verejnem priestore. Nejedná sa tak len o občianskych aktivistov, resp. nezávislých novinárov či iné súkromné osoby, Plán sa zameriava aj na médiá ako celok. Spolu s *Akčným plánom pre mediálny a audiovizuálny sektor* má za úlohu pomôcť médiám zotaviť sa zo strát po pandémii COVIDu-19 a zároveň podporiť ich pluralitu.

3.1.1. Bezpečnosť novinárov

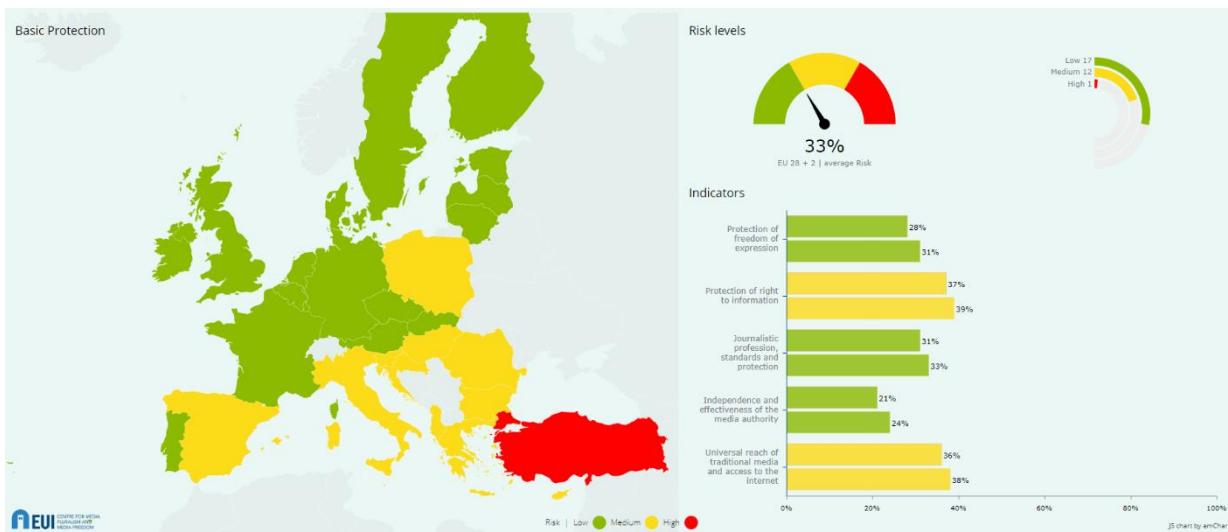
Správa o právnom štáte z roku 2020⁸ jasne poukazuje, že fyzické a online hrozby a útoky na novinárov boli v spomenutom roku vo viacerých členských štátoch na vzostupe. Najčastejšie sa pri tom spomínajú proti nim vedené očierňujúce kampane a

celkové zastrašovanie a politicky motivované zasahovanie do ich činnosti. Správa taktiež poukazuje na to, že čoraz viac novinárov čeli obťažovaniu a nenávistným prejavom najmä v online priestore. Dôležité je poukázať na skutočnosť, že nie len zo strany občanov štátov, ale aj ich politických predstaviteľov.⁹

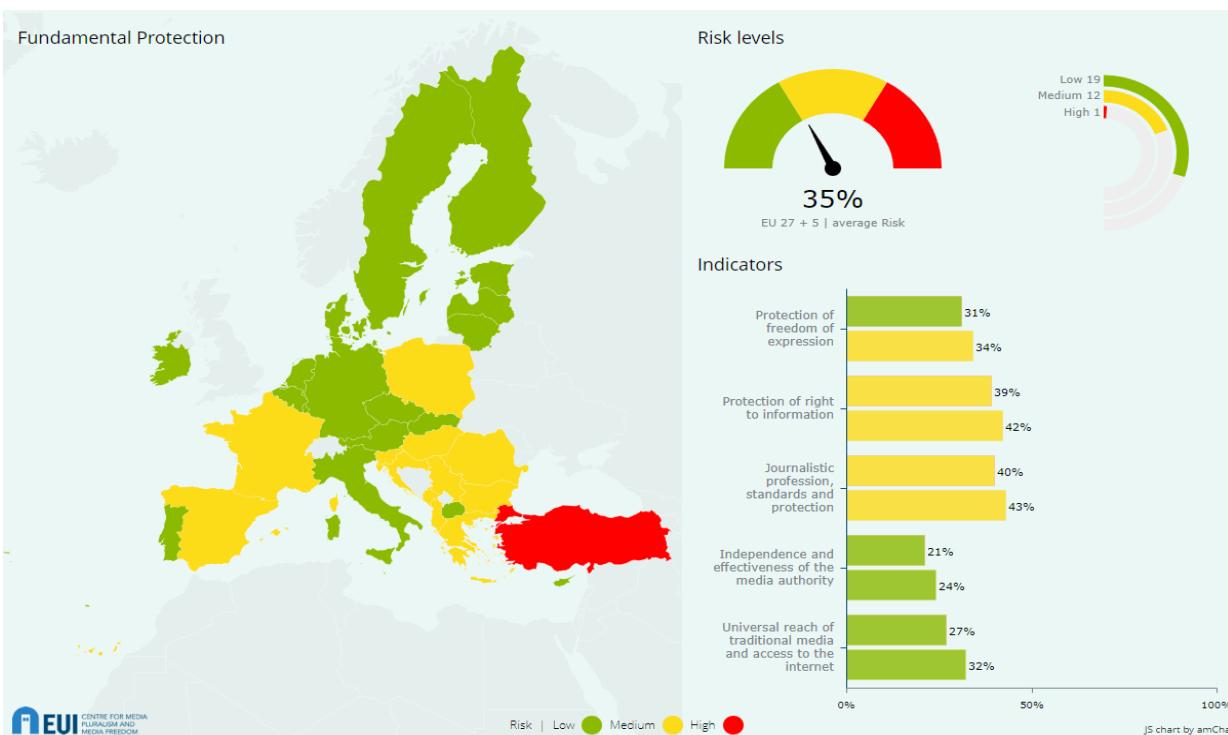
**„Skutočnosť musí byť
odlíšená od fikcie a
slobodné médiá a
občianska spoločnosť
musí mať možnosť
zúčastniť sa
otvorenej diskusie bez
nepriateľského
vmiešavania sa.“**

3.1.2. Podpora plurality médií

Pre posúdenie plurality mediálnych trhov je nevyhnutná transparentnosť ich vlastníctva. Komisia sa zaviazala, že v záujme zlepšenia chápania dôležitosti informácií o vlastníctve médií bude spolufinancovať tzv. *monitor plurality médií*, ktorý predstavuje projekt, na základe ktorého sa zriadi verejne dostupná databáza obsahujúca relevantné informácie o médiách. Monitor bude na začiatku fungovať len v niektorých štátoch Únie, no postupne ho chce Komisia rozšíriť medzi všetky štáty spoločenstva a aj kandidátske štáty (viď rok 2022).¹⁰

Obr č. 1: Výsledok monitoru plurality médií z roku 2020 (Štatistika ochrany všetkých premenných).

Obr č. 2: Výsledok monitoru plurality médií z roku 2022 (Štatistika ochrany všetkých premenných).

4 Vývoj “právneho“ štátu za rok 2021

Celoúčinná Správa o vývoji právneho štátu za rok 2021 sa zameriava na situáciu v EÚ v období od septembra 2020 až po júl 2021, pričom jej hlavným cieľom je hlbšie posúdenie problémov uvedených v

Správe z roku 2020. Súčasťou tejto Správy je aj konkrétny úsek, ktorý sa venuje skúmaniu plurality a slobody médií. Monitorovanie plurality médií hodnotí riziká pre slobodu a pluralitu médií vo všetkých členských štátoch, pričom sa zameriava na štyri oblasti - základnú ochranu slobody médií, pluralitu trhu, politickú nezávislosť a sociálnu inkluzívnosť médií.¹¹

Znepokojujúcim faktom je, že najnovšie výsledky z roku 2021 poukazujú na zhoršovanie situácie v porovnaní s monitoringom z predchádzajúceho roku, a to hneď v troch kľúčových ukazovateľoch: sloboda

vyjadrovania, ochrana práva na informácie a novinárske povolenie a ochrana novinárov. Pravdou ostáva, že tento výsledok bol opäť podmienený reakciami viacerých vlád

na situáciu spojenú s pandémiou COVID-19, pri ktorej tvorili médiá hlavný zdroj informácií, čo bolo zdrojom politického vmešovania sa do zdeľovacích prostriedkov.¹²

Transparentnosť tak naďalej, aj po tejto Správe, predstavuje v členských štátoch v priemere stredné riziko ohrozenia, a to z dôvodu nedostatočnej účinnosti právnych ustanovení a preto, že informácie sú poskytované verejným subjektom ako sú štatistické úrady a pod. na ich spracovanie a nie priamo verejnosti. Za vysoko rizikovú oblasť sa aj naďalej

považuje politický vplyv médií, a to v tých istých krajinách ako v roku 2020.¹³

„Monitorovanie plurality médií hodnotí riziká pre slobodu a pluralitu médií vo všetkých členských štátoch, pričom sa zameriava na štyri oblasti - základnú ochranu slobody médií, pluralitu trhu, politickú nezávislosť a sociálnu inkluzívnosť médií.“

5 Výzva bezpečnosti novinárov

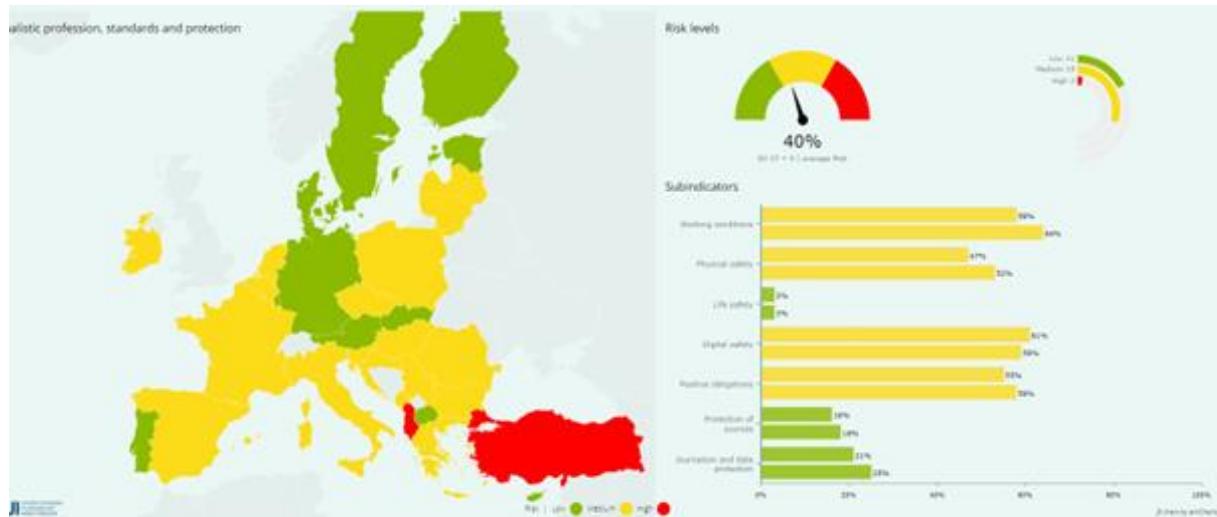
Bezpečnosť jednotlivých novinárov je základom bezpečnosti jednotlivých médií, bez ktorých by bola nezávislosť len prázdnym slovom. S touto skutočnosťou začala pracovať aj Európska komisia, ktorá 16. 9. 2021 vydala *Odporúčanie k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii*.¹⁴ Odporúčanie bolo Komisiou vydané za účelom zvrátenia narastajúceho trendu útokov voči novinárom, pričom medzi tie najtragickejšie patria vraždy Daphne Caruana Galizie na Malte a Jána Kuciaka na Slovensku. Spoločným znakom oboch týchto vrážd bolo, že samotnému úkonu predchádzali fyzické a právne hrozby.¹⁵ Odporúčanie vzniká s úmyslom zlepšiť bezpečnosť novinárov offline ale aj online, a zároveň vyzýva k zriadeniu nezávislých vnútrostátnych

podporných služieb ako sú linky pomoci, právne poradenstvo, psychologické podpory a ochranné ubytovania.¹⁶

Toto Odporúčanie zahŕňa výzvy krajinám, aby všetky trestné jednania dôsledne vyšetrovali a aby do príslušných prípadov zapojili aj európske orgány ako Europol¹⁷ a Eurojust.¹⁸ Zároveň je súčasťou Odporúčania aj výzva na podporu lepšej spolupráce medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a mediálnymi orgánmi, aby boli hrozby, ktorým novinári čelia, účinnejšie odhaľované a dôkladnejšie prešetrované. Odporúčanie taktiež kladie dôraz na význam školení sociálnej ochrany pre pracovníkov zdeľovacích prostriedkov, ale aj na dôležitosť ochrany novinárov počas protestov a demonštrácií, digitálnu bezpečnosť a bezpečnosť na

internete (predovšetkým novináriek – 73 % novinárok uviedlo, že sa počas svojej práce stretli s vulgárnymi útokmi na internete) a v neposlednom rade aj na ochranu

novinárov patriacim k menšinám a novinárov, ktorí sa zaoberejú otázkami rovnosti a diskriminácie.¹⁹

Obr č. 3: Výsledok monitoru plurality médií z roku 2021 (Štatistika práca novinárov - štandardy a ochrana).

6 SLAPP

Termín SLAPP predstavuje skratku pre *strategické žaloby proti verejnej účasti*, alebo inak *zjavne neopodstatnené alebo zneužívajúce súdne konania proti verejnej účasti*.²⁰

V čom sa SLAPP odlišuje od akéhokoľvek iného útoku na slobodu prejavu, je skutočnosť, že cieľom SLAPP je cenzurovanie, umlčanie alebo zastavenie

„Vo všeobecnosti sa výraz SLAPP vzťahuje na žalobu podanú mocnými subjektmi (napr. korporácia, verejný činiteľ, podnikateľ, lobistická skupina, štátny orgán) proti mimovládnym jednotlivcom alebo organizáciám, ktoré vyjadrili kritický postoj k podstatnej otázke nejakého politického záujmu alebo spoločenského významu.“

Tento termín bol zavedený profesorom Georgom W. Pringom a profesorkou Penelope Cananovou v ich knihe *SLAPPs: Getting Sued for Speaking out* z roku 1996. Vo všeobecnosti sa výraz SLAPP vzťahuje na žalobu podanú mocnými subjektmi (napr. korporácia, verejný činiteľ, podnikateľ, lobistická skupina, štátny orgán) proti mimovládnym jednotlivcom alebo organizáciám, ktoré vyjadrili kritický postoj k podstatnej otázke nejakého politického záujmu alebo spoločenského významu.²¹

kritického prejavu, a to zastrašovaním kritikov a vyčerpaním ich zdrojov, na základe nákladných právnych obhajob, až do momentu úplného vyčerpania.²² Jednou z častých vlastností SLAPP je nerovnovážne postavenie žalobcu a obžalovaného, pričom žalobca väčšinu času disponuje vplyvnejším politickým či finančným postavením. Vo všeobecnosti ide, ako už bolo spomenuté, o vyčerpanie zdrojov a motivácie žalovaného, súčasťou žaloby sú aj prehnane nároky na

náhradu škody, ktorých cieľom je poškodenie a obťažovanie konkrétnych aktivistov.²³ Ako uviedol Špeciálny spravodaj OSN pre práva na slobodu pokojného zhromažďovania a združovania Clément Nyaletsossi Voule, prostredie konkrétnej krajiny môže byť pre SLAPP viac či menej úrodné.²⁴ Táto premenná závisí od viacerých faktorov, ako napr. náklady na právne zastupovanie, pružnosť zákonov zameraných na prejavy (najmä ohováranie) a existencia zabezpečenia (anti-SLAPP ustanovenia alebo sankcie za zneužitie súdneho procesu).²⁵

6. 1 CASE koalícia

CASE²⁶ koalícia je koalícia mimovládnych organizácií z celej Európy, ktoré sa zjednotili za účelom zvyšovania povedomia o nebezpečenstve SLAPP a boja proti nim. CASE vykonáva svoju prácu v mene všetkých

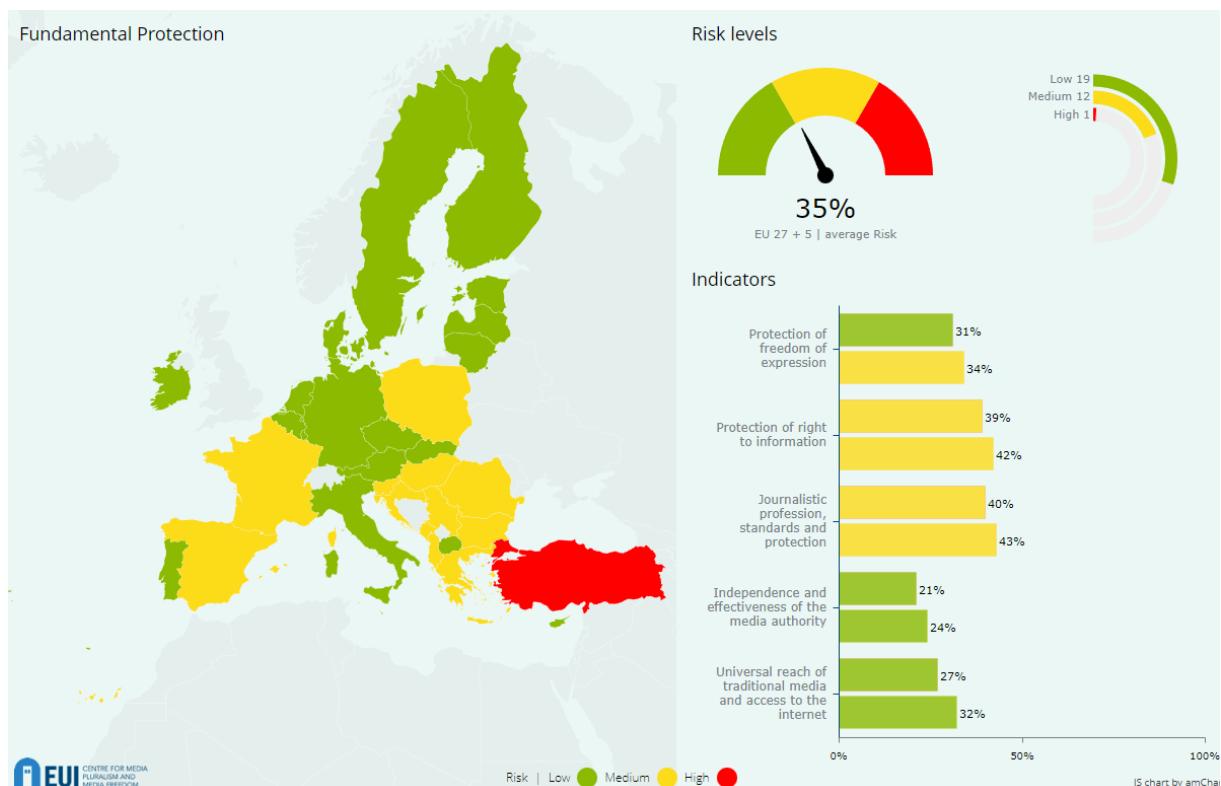
novinárov, aktivistov, informátorov či ochrancov práv, na ktorých sa tieto taktiky zameriavajú. Činnosť CASE zahŕňa odhaľovanie právnych obťažovaní a zastrašovanie, ochranu práv osôb a snahu o budovanie odolnosti a ochrany proti SLAPP. Práca koalície spočíva v troch bodoch. Prvým bodom je vždy snaha o odhalenie toho, kto SLAPP využíva (žalobca) a jeho technik ako to robí, a následne vystavenie jeho konania verejnosti za účelom hlbšieho preskúmania a kritiky. Druhým bodom je poskytovanie informácií žalovaným, ako proti SLAPP bojovať a ako sa pred nimi chrániť, resp. poskytovanie pomoci pri konkrétnych žalobách. CASE pri pomoci čerpá zo širokej siete právnikov, advokátov či mimovládnych organizácií. Posledným bodom je samozrejme zvyšovanie povedomia o SLAPP a snaha vytvoriť tlak na vlády jednotlivých štátov, resp. Európsku komisiu, a dožadovať sa legislatívnych opatrení.²⁷

7 Návrh smernice proti strategickým žalobám

Výzva bezpečnosti novinárov nestačila, a aj po nej nadalej Európska komisia vyzývala, aby boli podstúpené potrebné kroky k ochrane európskej žurnalistiky. Podľa Komisie bolo v roku 2020 napadnutých 908 novinárov a

pracovníkov médií, ktorým bola spôsobená fyzická či psychická ujma, spolu s ujmou na majetku.²⁸

Práve kvôli tomuto rastu útokov sa Komisia rozhodla pripraviť potrebné opatrenia vo forme smernice. Konkrétnie ide o návrh *Smernice o ochrane osôb*

Obr č. 4: Výsledok monitoru plurality médií z roku 2021 (Štatistika práca novinárov - štandardy a ochrana).

zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstanenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami (SLAPP). Návrh smernice umožňuje súdom rýchle zamietnutie zjavne neopodstatnených konaní proti novinárom a ochrancom ľudských práv, taktiež ustanovuje niekoľko procesných záruk a opravných prostriedkov (zábezpeka, sankcie, medzinárodný presah).²⁹

Základnou črtou návrhu smernice je poskytnutie súdom a osobám, proti ktorým sa podávajú strategické žaloby proti verejnej účasti, nástroje pre boj proti SLAPP. Zároveň sa navrhované záruky majú vzťahovať na občianske veci s medzinárodným presahom a s pôsobnosťou v tretích krajinách. Tieto opatrenia by mali byť zárukou bezpečnosti najmä pre skupiny novinárov, ochrancov ľudských práv, práv žien, práv menšín, práv LGBTQIA+ osôb, práv náboženskej slobody či klimatických aktivistov, ale zároveň sa vzťahujú aj na vyššie nemenované skupiny osôb, ktoré sa ale podielajú na záležostach verejného záujmu.³⁰

7.1 Vymedzenie pojmov

Dôležitým bodom pre pochopenie problematiky a právneho rámca návrhu tejto smernice je vymedzenie najdôležitejších pojmov, o ktoré sa opiera a s ktorými pracuje. Porozumenie týmto pojmom predstavuje základ porozumenia celej smernici a následnú možnosť

- “verejná účasť“ - akékoľvek vyjadrenie alebo činnosť fyzickej alebo právnickej osoby uskutočnené pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu a na informácie v súvislosti so záležitosťou verejného záujmu
- “záležitosť verejného záujmu“ - akékoľvek záležitosť, ktorá ovplyvňuje verejnosť do takej miery, že sa o ňu môže oprávnene začať zaujímať v oblastiach ako sú napr. verejné zdravie, životné prostredie, obvinenia z korupcie, podvodu, boj proti dezinformáciám, súdne konania
- “záležitosť s cezhraničnými dôsledkami“ - na účely tejto smernice sa za takúto záležitosť považuje, ak obe strany nemajú bydlisko v rovnakom členskom štáte ako súd konajúci v danej veci, alebo keď obe strany konania majú bydlisko v tom istom členskom štáte ako súd konajúci vo veci, ak je čin záležitosťou relevantnou pre viacero členských štátov, alebo ak žalobca začal súčasne alebo v minulosti súdne konania proti tomu istému žalovanému v inom členskom štáte

„Podľa Komisie bolo v roku 2020 napadnutých 908 novinárov a pracovníkov médií, ktorým bola spôsobená fyzická či psychická ujma, spolu s ujmou na majetku.“

kritického jednania o nej. Pre budúce jednanie je taktiež dôležité spomenúť, že táto smernica nezakladá svoje pôsobenie na tvorbe žiadnej novej inštitúcie v štruktúrách EÚ a *de facto* nemá žiadnený vplyv na rozpočet Únie.³¹

7.2 Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 81 ods. 2 písm. f) Zmluvy o fungovaní Európskej únie,³² ktorým sa Európskemu parlamentu a Rade udeľuje právomoc prijímať opatrenia zamerané na zabezpečenie „odstraňovania prekážok riadneho priebehu občianskoprávneho konania“. A keďže SLAPP predstavujú prekážku riadneho priebehu občianského súdneho konania, Únia má právomoc vykonávať legislatívnu činnosť v občianskych veciach s cezhraničnými dôsledkami. SLAPP zároveň predstavujú zneužitie tohto konania, keďže ich cieľom nie je spravodlivosť, ale obtažovanie a umičanie žalovaných. Vybraným legislatívnym nástrojom pre toto zabezpečenie je smernica, ktorou sa v členských štátach stanovia záväzné a konzistentné procesné záruky, a ktorá bude doplnená o už vyššie spomenuté *Odporúčanie k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii*.³³

7.3 SLAPP konania v tretích krajinách

Cezhraničný rozmer SLAPP častokrát zvyšuje zložitosť konania a zhoršuje problémy, ktorým žalovaní čelia, a to v prípadoch, kedy musia konania riešiť v inej jurisdikcii alebo vo viacerých jurisdikciách súčasne, čo vedie k ďalším finančným nákladom. Dôležitou súčasťou návrhu tejto smernice je rozpoznanie hrozby SLAPP z tretích krajín, ktoré sú zacielené na osoby zapojené do verejnej účasti a majú sídlo v EÚ. Súdne konania v tretích krajinách sú často pre žalovaných nákladnejšie a zložitejšie a predstavujú pre nich neprimerané náklady. To je dôvodom, prečo sa táto smernica zameriava aj na takéto konania a poskytuje ochranu pre žalované osoby, ktoré majú bydlisko v EÚ. Takýmto osobám poskytuje možnosť, aby na súdoch alebo tribunáloch v krajinе ich bydliska nárokovali náhradu škody a nákladov, ktoré im vznikli v spojení s konaním v tretej krajine. Zároveň môže byť uznanie výsledku konania alebo vykonanie takéhoto konania zamietnuté, ak by sa považovalo za zjavne neopodstatnené alebo zneužívajúce.³⁴

7.4 Zábezpeka

Zábezpeka predstavuje akúsi záruku pre žalovaného, ktorá bude poskytnutá od súdu alebo tribunálu, ktorý v danej veci koná a má právomoc požadovať od žalobcu poskytnutie zábezpeky v súvislosti s procedurálnymi nákladmi alebo procedurálnymi škodami, ak považuje takúto zábezpeku za vhodnú vzhľadom na prítomnosť prvkov naznačujúcich, že sa jedná o SLAPP. Táto zábezpeka slúži ako preventívne opatrenie, ktorým sa zaistí účinok konečného rozhodnutia o zneužití konania.³⁵

7.5 Zastavenie zjavne neopodstatneného súdneho konania

Na základe tejto smernice má byť súdom a tribunálom taktiež udelená právomoc zo strany členských štátov, na prijatie skorého rozhodnutia o úplnom alebo čiastočnom zastavení súdneho konania proti verejnej účasti ako zjavne neopodstatneného konania. Členské štaty zároveň stanovia lehoty na uplatnenie práva podať žiadosť o skoré zastavenie konania, pričom musia byť primerané a neprehnané. Dôležitou skutočnosťou je taktiež to, že ak žalovaný požiada o skoré zastavenie konania, hlavné konanie sa preruší až do prijatia rozhodnutia o uvedenej žiadosti.³⁶

7.6 Sankcie

Sankcie patria medzi nápravné opatrenia proti SLAPP a hlavným účelom, prečo súdy a tribunály budú mať právomoc tieto sankcie ukladať, je odradenie potenciálnych žalobcov od iniciovania týchto konaní proti verejnej účasti. Sankcie musia byť primerané a korelovať so zistenými prvkami zneužívania, čo znamená, že súdy môžu pri výške sankcie zohľadňovať potenciál škodlivého alebo odstraňujúceho účinku konania na verejnú účasť, existenciu pokusov o zastrašenie, obťažovanie alebo vyhŕázanie sa žalovanému a ďalej sa taktiež môžu oprieť o skutočnosť, či žalobca inicioval viaceré alebo spoločné konania v podobných veciach.³⁷

7.7 Diskusie nad návrhom

Najväčšiu snahu o rozvíjanie debaty o problematike a nutnosti riešenia SLAPP bude v najbližších mesiacoch vyvíjať Česko, ako predsedajúca krajina Rady EÚ, ktorá si túto agendu stanovila ako jednu zo svojich prioritných.³⁸ K Česku by sa výrazne malo pridať Slovensko a Malta, po skúsenosti s vraždami investigatívnych novinárov J. Kuciaka a D. C. Galizie. Taktiež klúčová môže byť pozícia Holandska potom, čo investigatívna novinárka, ktorá sa zaoberala migrantskou krízou v Grécku od roku 2008, Ingeborg Beugel, bola v roku 2021 nútenej krajine opustiť, a to krátko potom, ako otázky smerovala priamo na gréckeho premiéra.³⁹ Zaujímavé spory môžu teda nastať medzi Holandskom a Gréckom, či Gréckom a Maltou, no jeden z najprekvapivejších

predstavuje rozdelenie krajín V4 na dva tábory – Slovensko a Česko na jednej strane a Maďarsko a Poľsko na druhej, spolu s krajinami ako Bulharsko či Chorvátsko, kde sa dlhodobo vyskytujú problémy v rámci slobody tlače, nezávislosti médií či ich transparentnosti.⁴⁰ Česká republika bude mať za úlohu taktiež presvedčiť o potrebnosti boja so SLAPP krajiny ako Belgicko, Taliansko či Francúzsko, ktoré súce navonok túto smernicu podporujú, no vo vnútri proti SLAPP nijako významne nebojujú aj napriek faktu, že ich krajiny patria medzi tie s najväčším počtom odohrávajúcich sa SLAPP konaní.⁴¹ Celkovo by mali jednania ohľadom návrhu tejto smernice prebiehať skôr umiernene a nie vášnivo, no rozdiely názorov medzi západnou, strednou a južnou stranou Únie budú cieľné a rozpory v jednotlivých častiach agendy môžu priniesť viaceré argumentačné spory.

8 Aktuálnosť témy

Je veľmi dôležité podotknúť aktuálnosť tejto témy, ktorá je veľmi dynamická a neustále sa vyvíja a posúva vpred. Práve preto je klúčové, aby bol sledovaný počas priebehu ročníka čo najväčším počtom účastníkov, ktorí následne budú schopní implementovať novinky ohľadom progresu tejto problematiky do konkrétnych jednaní. Príkladom toho je aj nový návrh Európskej komisie: *Európsky akt o slobode zdeľovacích prostriedkov*,⁴² ktorý je úzko spojený práve s návrhom, ktorému sa tento background podrobnejšie venuje.

Komisia v tomto akte navrhuje radu legislatívnych, ale aj nelegislatívnych opatrení na ochranu plurality a nezávislosti médií v Únii. Kladie dôraz najmä na nezávislosť a stabilitu verejnoprávnych zdeľovacích prostriedkov, taktiež ich transparentnosť a pridelenie štátnej reklamy, po novom stanovuje opatrenia na ochranu nezávislosti redaktorov, ochranu mediálneho obsahu online a v neposlednom rade stanovuje vytvorenie novej nezávislej Európskej rady pre mediálne

služby, ktorá bude zložená z národných orgánov pre zdeľovacie prostriedky.⁴³ Jej cieľom bude pomoc Komisii pri príprave pokynov k regulačným záležitosťam v oblasti zdeľovačov prostriedkov, taktiež bude vydávať stanoviská k vnútroštátnym opatreniam a rozhodnutiam, ktoré majú vplyv na mediálne trhy a bude koordinovať opatrenia voči médiám mimo Úniu, ktoré by pre verejnú bezpečnosť mohli predstavovať isté riziko.⁴⁴

Tento nový akt je úzko spojený s návrhom *Smernice o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami*⁴⁵, a tak je nutné jeho existenciu v tomto backgrounde spomenúť. Predsa len rieši obdobnú problematiku a jeho vývoj môže priniesť zásadný posun v oblasti transparentnosti médií a ochrane novinárov, ktorú sa samotný background snaží priblížiť.

10 Zhrnutie

Strategické žaloby proti verejnej účasti predstavujú podstatnú problematiku súčasnej EÚ v oblasti podpory demokracie, právneho štátu a slobody médií. Tá sa jej sice doteraz podstatne legislatívne nevenovala, no postupne podstupovala jednotlivé kroky, ktoré viedli k návrhu smernice. Menovite to budú vyššie spomínaný *Akčný plán pre demokraciu*, ktorý predstavuje akýsi prvý impulz v boji proti SLAPP, ukazovateľ vývoja posunu alebo recesie potom predstavuje každoročná celoúčinná *Správa o vývoji demokracii*, ktorá bola neskôr na podnet Komisie rozšírená *Výzvou pre bezpečnosť novinárov*.

Konkrétny návrh smernice predstavuje istý plán, ako by členské krajiny mali v tejto problematike postupovať a dbať na ochranu osôb verejnej účasti, no na jej výsledky a prevedenie v realite si ešte budeme musieť počkať. Členské štáty by v prípade jej schválenia na jej základe mali uviesť do účinnosti zákony alebo iné právne predpisy, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti smernice. Dva roky sú dostatočne dlhá doba na to, aby si najvyšší zástupcovia štátov premysleli aké legislatívne kroky podstúpia, aby túto smernicu implementovali do svojho riadenie štátu, no je to aj dostatočne krátka doba z pohľadu novinárov.

Útoky na novinárov a ochrancov ľudských práv sa rokmi zvyšujú a pre EÚ predstavujú ďalšiu výzvu ukázať, že demokracia je hlboko zakorenená v jej korenoch a že prístup k relevantným informáciám patrí k stavebným pilierom spoločenstva.

Implementácia smernice nebude jednoduchá. Proti osobám zapojeným do vecí verejného záujmu vystupuje čoraz viac vplyvnejších ľudí, a už to nie sú len oligarchovia, korporáty či kriminálnici, kto sa im vyhráža, ale aj osoby z najvyšších politických kruhov, či dokonca vlád. Tento návrh predstavuje akúsi nádej pre médiá a pre ich prežitie v členských štátach bez toho, aby museli byť cenzurované, utláčané, bez toho, aby im bolo diktované, o čom môžu a o čom nemôžu písť a bez toho, aby museli byť podriadené vládam. Smernica predstavuje aj víziu demokratickej budúcnosti Únie, v ktorej sa už novinári, občianski aktivisti, bojovníci za ľudské práva, ale aj obyčajní ľudia nebudú musieť báť, že ich bude niekto prenasledovať, osočovať, vyhŕážať sa im a v neposlednom rade ohrozovať ich život. Pri uvedení smernice do platnosti zostane zodpovednosť v rukách jednotlivých členských štátov a bude len na nich, ako sa s touto výzvou vyrovnajú resp. jej charakter uvedú do platnosti.

Otázky pro jednání

- Prečo je práve sloboda, nezávislosť a odolnosť základom demokratickej spoločnosti a prečo by sme ich mali podporovať?
- Ako pomôcť transparentnosti a pluralite médií?
- Ako zabezpečiť osobám podieľajúcim sa na verejnej účasti dostatočnú ochranu a bezpečie?
- Dokáže smernica bojať proti stúpajúcemu trendu SLAPP a znížiť počet trestných konaní?
- Akú podobu by mali mať sankcie voči členským štátom, v ktorých sa SLAPP odohrá, resp. ako zabrániť krajinám, aby smernicu zámerne obchádzali?
- Akými nástrojmi by mali byť odrádzaní žalobcovia zneužívajúci súdne konanie?
- Ako bojať proti žalobám podaných na súdy v tretích krajinách alebo žalobám podaných na konkrétnu osoby vo viacerých členských štátoch zároveň

Doporučené zdroje

1. Konkrétny návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“):

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0177&qid=1654942448070&from=SK>

2. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne pre európsku demokraciu:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0790&from=EN>

3. Odporúčanie Komisie EÚ k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H1534&qid=1657740916353&from=EN>

4. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Správa o právnom štáte 2021, Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0700&from=EN>

5. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Správa o právnom štáte 2020, Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0580&from=EN>

6. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európske médiá v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0784&qid=1657734278249&from=EN>

7. Predsedníctvo ČR v Rade EÚ a jeho postoj k návrhu konkrétnej smernice:

<https://euractiv.cz/section/ceske-predsednictvi-eu-2022/news/cr-ladi-priority-predsednictvi-krome-dopadu-valky-chce-resit-kyberbezpecnost-nebo-svobodu-medii/>

8. Postoj ECPMF (Európske stredisko pre slobodu tlače a médií) k návrhu smernice:

<https://www.ecpmf.eu/slapp-the-background-of-strategic-lawsuits-against-public-participation/>

9. Postoj IPI (Medzinárodný tlačový inštitút) k návrhu smernice:

<https://ipi.media/eu-anti-slapp-directive-a-landmark-step-in-the-right-direction/>

10. Postoj CASE koalície k návrhu smernice:

<https://www.the-case.eu/statement-on-ec-package>

11. Ďalšie konkrétné prípady SLAPP v členských štátach EÚ:

<https://www.the-case.eu/testimonials>

12. Výsledky MPM2020 (Monitor plurality médií):

<https://cmpf.eui.eu/mpm2020-results/>

13. Výsledky MPM2021 (Monitor plurality médií):

<https://cmpf.eui.eu/mpm2021-results/>

14. Výsledky MPM2022 (Monitor plurality médií):

<https://cmpf.eui.eu/mpm2022-results/>

15. Podrobnosti a články k vražde Jána Kuciaka:

<https://www.aktuality.sk/tema/vrazda-jana-kuciaka/>

16. Európsky akt o slobode zdeľovacích prostriedkov:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0457&from=CS>

Zdroje

- ¹ Zmluva o Európskej Únii (Konsolidované znenie). [online]. 26. 10. 2012 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf14obf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0011.02/DOC_1&format=PDF
- ² Zmluva o Európskej Únii (Konsolidované znenie). [online]. 26. 10. 2012 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf14obf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0011.02/DOC_1&format=PDF
- ³ Charta základných práv Európskej Únie (2012/C 326/02). [online]. 26. 10. 2012 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT&from=CS>
- ⁴ Európsky univerzitný inštitút (Správa o monitorovaní plurality médií 2020). [online]. Júl 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/67828/MPM2020-PolicyReport.pdf?sequence=5&isAllowed=y>
- ⁵ Oznámenie komisie Európskemu parlamentu, rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM/2020/790). [online]. 3. 12. 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0790&from=EN>
- ⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM/2020/790). [online]. 3. 12. 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0790&from=EN>
- ⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Európske média v digitálnej dekáde: akčný plán na podporu obnovy a transformácie (COM/2020/784). [online]. 3. 12. 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0784&qid=1657734278249&from=EN>
- ⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Správa o právnom štáte 2020, Situácia v oblasti právneho štátu v EÚ (COM/2020/580). [online]. 30. 9. 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0580&qid=1657734666359&from=EN>
- ⁹ Uhlárik J. Matovič má nového nepriateľa: Bárdy trhni si! Je mi ťa lúto, odkazuje šéfredaktorovi Aktuality.sk. Bratislava: eREPORT [online]. 23. 05. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://ereport.sk/matovic-ma-noveho-nepriatela-bardy-trhni-si-je-mi-ta-luto-odkazuje-sefredaktorovi-aktuality-sk/>
- ¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM/2020/790). [online]. 3. 12. 2020 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0790&from=EN>
- ¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Správa o právnom štáte 2021, Situácia v oblasti právneho štátu v EÚ (COM/2021/700). [online]. 20. 7. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0700&from=EN>
- ¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - Správa o právnom štáte 2021, Situácia v oblasti právneho štátu v EÚ (COM/2021/700). [online]. 20. 7. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0700&from=EN>
- ¹³ Bulharsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko

¹⁴ Odporečanie Komisie EÚ k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii (C/2021/6650). [online]. 16. 9. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H1534&qid=1657740916353&from=EN>

¹⁵ Garside J. *Malta car bomb kills Panama Papers journalist*. Londýn: The Guardian [online]. 16. 10. 2017. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/world/2017/oct/16/malta-car-bomb-kills-p Panama-papers-journalist>

¹⁶ Odporečanie Komisie EÚ k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii (C/2021/6650). [online]. 16. 9. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H1534&qid=1657740916353&from=EN>

¹⁷ Organizácia, ktorá sa zaobráva prevenciou a bojom proti závažným formám medzinárodného organizovaného zločinu

¹⁸ Agentúra EÚ, ktorá sa zaobráva medzinárodnou justičnou spoluprácou v trestných veciach medzi členskými štátmi EÚ, najmä v oblasti vyšetrovania a stíhania závažnej cezhraničnej kriminality a organizovaného zločinu

¹⁹ Odporečanie Komisie EÚ k zaručeniu ochrany, bezpečnosti a posilneniu postavenia novinárov a iných pracovníkov médií v Európskej únii (C/2021/6650). [online]. 16. 9. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021H1534&qid=1657740916353&from=EN>

²⁰ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

²¹ Pring G. W, Canan P. (1996) *Getting Sued for Speaking out*. Philadelphia: Temple University Press [cit. 2022-7-28]

²² Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

²³ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

²⁴ Verza S. *SLAPPs' 5 W's: a background of the Strategic Lawsuits Against Public Participation*. Trento: European Centre for Press and Media Freedom [online]. 27. 6. 2018. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://www.rcmediafreedom.eu/Tools/Legal-Resources/SLAPPs-5-W-s-a-background-of-the-Strategic-Lawsuits-Against-Public-Participation>

²⁵ Verza S. *SLAPPs' 5 W's: a background of the Strategic Lawsuits Against Public Participation*. Trento: European Centre for Press and Media Freedom [online]. 27. 6. 2018. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://www.rcmediafreedom.eu/Tools/Legal-Resources/SLAPPs-5-W-s-a-background-of-the-Strategic-Lawsuits-Against-Public-Participation>

²⁶ Coalition Against SLAPPs in Europe (Koalícia proti SLAPPs v Európe)

²⁷ Coalition Against SLAPPs in Europe. CASE COALITION AGAINST SLAPPs in EUROPE. [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z: <https://www.the-case.eu/about>

²⁸ Rankin J. *EU countries urged to protect journalists as number of attacks rises*. Londýn: The Guardian [online]. 16. 9. 2021. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/media/2021/sep/16/eu-countries-urged-to-protect-journalists-as-number-of-attacks-rises>

²⁹ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁰ Komisia prijíma opatrenie proti zneužívajúcim súdnym konaniam proti novinárom a obráncom ľudských práv (tzv. „SLAPP“) (tlačová správa). [online]. 27. 4. 2022 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

https://czechia.representation.ec.europa.eu/komise-prijima-opatreni-proti-zneuzivajicim-soudnim-rizenim-proti-novinarum-obrancum-lidskych-prav-2022-04-27_cs

³¹ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³² Zmluva o fungovaní Európskej Únie (Konsolidované znenie). [online]. 7. 6. 2016 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9e8d52e1-2c70-11e6-b497-01aa75ed71a1.0021.01/DOC_3&format=PDF

³³ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁴ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁵ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁶ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁷ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

³⁸ ČR ladi priority predsedníctva. Okrem dopadu vojny chce riešiť kyberbezpečnosť alebo slobodu médií. (tlačová správa). [online]. 11. 5. 2022 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://euractiv.cz/section/ceske-predsednictvi-eu-2022/news/cr-ladi-priority-predsednictvi-krome-dopadu-valky-chce-resit-kyberbezpecnost-nebo-svobodu-medii/>

³⁹ Greece: Dutch Journalist Ingeborg Beugel forced to relocate after persistent security threats, CWIJ register concern. (tlačová správa). [online]. 18. 11. 2021 [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://www.womeninjournalism.org/threats-all/greece-dutch-journalist-ingeborg-beugel-forced-to-relocate-after-persistent-security-threats-cfwij-registers-concernc-a6dem>

⁴⁰ Centre for Media pluralism and Media freedom (MPM 2022 full report). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/74712/MPM2022-EN-N.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

⁴¹ The Coalition against SLAPPs in Europe (Shutting out criticism: How SLAPPs threaten European democracy, report). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://static1.squarespace.com/static/5f2901e7c623033e2122f326/t/623897f6f5eb056c82fe2681/1647876093121/CASE+report+SLAPPs+Europe.pdf>

⁴² Európsky akt o slobode zdeľovacích prostriedkov. [online]. 16. 9. 2022. [cit. 2022-9-30] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PCo457&from=CS>

⁴³ Európsky akt o slobode zdeľovacích prostriedkov. [online]. 16. 9. 2022. [cit. 2022-9-30] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PCo457&from=CS>

⁴⁴ Evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků. (tlačová správa). [online]. 16. 9. 2022 [cit. 2022-9-30] Dostupné z:

https://czechia.representation.ec.europa.eu/evropsky-akt-o-svobode-sdelovacich-prostredku-2022-09-16_cs

⁴⁵ Návrh Smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“) (COM/2022/177). [online]. 27. 4. 2022. [cit. 2022-10-28] Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PCo177&qid=1654942448070&from=SK>

Zdroje Obrázků

Obr. č. 1:

Centre for Media pluralism and Media freedom (MPM 2020 Interactive). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://cmpf.eui.eu/mpm-2020-interactive/>

Obr. č. 2:

Centre for Media pluralism and Media freedom (MPM 2022 Interactive). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://cmpf.eui.eu/mpm-2022-interactive/>

Obr. č. 3:

Centre for Media pluralism and Media freedom (MPM 2021 Interactive). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://cmpf.eui.eu/mpm-2021-interactive/>

Obr. č. 4:

Centre for Media pluralism and Media freedom (MPM 2022 Interactive). [online]. [cit. 2022-7-28] Dostupné z:

<https://cmpf.eui.eu/mpm-2022-interactive/>

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních témaech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Adam Didecký

Autor je spolupracovníkem Asociace pro mezinárodní otázky a členem přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Adam Didecký

Imprimatur: Katerina Pechmannová, Tereza Jedličková

Jazyková úprava: Kristína Závodníková

Faktická korektura: Aleš Khol, Matěj Hulička

Analytik: Pavel Havlíček

Sazba: Jan Krupanský, Daniel Doprava

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

**Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro
potřeby XXVII. ročníku Pražského studentského summitu.**

© AMO 2022

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz